

Nome _____ Data _____

1 Arrodea de azul os puntos e seguido, de verde os puntos e á parte e de vermello o punto final.

O niño

Onte vin un niño nunha árbore. Era pequeno e redondiño. Semellaba unha maraña de ramiñas con plumas enganchadas.

Eu quixen collelo para ensinárllelo aos amigos, pero miña nai non me deixou. Ela dixo que algunha ave dedicara moito tempo e esforzo a construílo e que seguro que ese mesmo paxaro, ou outro, aproveitarían o niño máis dunha vez.

Quizais teña razón. Na primavera, cando os paxaros se volvan emparellar, irei ver se o niño está ocupado.

2 Copia este texto cos puntos e as maiúsculas necesarios. Obterás catro oracións.

Ana e mais eu estamos xuntas na clase ela ten os ollos verdes e o pelo negro e liso é moi simpática e divertida ademais, sempre me axuda cando non entendo algunha cousa

---

---

3 Escribe os signos de puntuación que faltan nestas oracións.

• Que calor vai hoxe

• Quen che deu este papel

• Mariña ten unha letra moi bonita

• A cova é moi escura. Que medo dá

• Cando vas vir xogar á pelota

• Creo que aquela é a túa curmá Uxía

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Para indicar que unha oración acaba, utilízanse diversos signos de puntuación.

- Ao final das oracións en que se afirma ou se nega algo, escríbese un **punto** (.).
- Ao final das oracións en que se pregunta algo, escríbese un **signo de interrogación** (?).
- Ao final das oracións en que se expresa sorpresa, admiración, medo, etc., escríbese un **signo de admiración** (!).

Nome _____ Data _____

1 Subliña de vermello os pronomes persoais tónicos e de verde os átonos.

- María quere que lle faga unha coleta coma a que levo eu.
- A nós gústanos moito ir á montaña.
- Eles chegaron tarde ao concerto porque se perderon.
- Vós anotástesvos para a excursión do sábado?
- Brais sempre di que a el non lle dá medo nada.

2 Substitúe as palabras destacadas por pronomes tónicos.

- **Iria e Noa** chegaron antes ca **ti e Antón**.

_____

- **Alberte e mais eu** fomos ao río con **Xacobe e Breixo**.

_____

- **Cibrán** non pode vir se **Paula** non o trae.

_____

3 Reescribe as oracións substituindo as palabras destacadas por pronomes átonos pegados ao verbo.

- Celso aprobou **o exame**. ▶ _____
- Atoparás **as curmás** no parque. ▶ _____
- Pregunta **aos rapaces** se veñen. ▶ _____
- Comprarei **os tomates** despois. ▶ _____

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Os **pronomes persoais** son as palabras que serven para nomear os seres ou os obxectos sen utilizar substantivos.

Hai pronomes de **primeira**, de **segunda** e de **terceira persoa**.

Os pronomes persoais poden ser **tónicos** ou **átonos**. Os pronomes tónicos poden aparecer sós, mentres que os átonos sempre van a carón dun verbo.

Nome _____ Data _____

1 Copia as oracións substituíndo as palabras destacadas polas contraccións axeitadas.

- Nos premios anuais non se esqueceron **dos voluntarios da terceira idade**.

_____

- Confío **en Antón e en Lois**; seguro que o han facer ben.

_____

- Despediuse **de Carme e de Noa**, pero non **de Roi**, porque non estaba.

_____

- Sempre que paseo a Chispa e vexo a Nuno, o rapaz escapa **da cadela**.

_____

2 Copia as oracións substituíndo as palabras destacadas por contraccións dos pronomes átonos.

- Olaia díxome **a nota que sacara no exame**.

▶ _____

- Aínda non **nos** contou **que lle pasou**.

▶ _____

- Onte presentéilles **o irmán de Xela**.

▶ _____

3 Completa o cadro coas contraccións que faltan.

	ME	CHE	LLE	NOS	VOS	LLES
O	MO					LLELO
A		CHA		NOLA		
OS			LLOS			
AS					VOLAS	

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

- Os pronomes persoais tónicos de terceira persoa *el, ela, eles, elas* contraen coas preposicións *de* e *en* dando como resultado as contraccións **del, dela, deles, delas; nel, nela, neles, nelas**.
- Os pronomes persoais átonos de terceira persoa *o, a, os, as* contraen coas formas átonas do pronome *me, che, lle, nos, vos, les*, dando como resultado **mo, ma, mos..., cho, cha..., llo, lla...**

Nome _____ Data _____

1 Clasifica os seguintes determinantes nos ocros correspondentes do cadro.

o	primeira	moitos	este	aquelas	miña
uns	teus	algunhas	as	vinte	unhas

Artigos		Demostrativos	Posesivos	Numerais	Indefinidos
Det.	Indet.				

2 Escribe a forma do artigo determinado (*o, a, os, as*) que resulte adecuada en cada caso.

- _____ camiño
- _____ labores
- _____ arte
- _____ crise
- _____ dínamo
- _____ amigos
- _____ diadema
- _____ verán
- _____ pés
- _____ análises

3 Completa as oracións con formas do artigo determinado (*o, a, os, as*) ou do artigo indeterminado (*un, unha, uns, unhas*).

- Ao producirse aquel suceso, _____ xornalistas chegaron ao lugar para informar.
Un deles, _____ repoteiro, entrevistou algunhas persoas.
- Non sei se comprarlle _____ libro ou _____ película aquela que me pediu.
- _____ escritora que che gusta vai dar _____ conferencia na vila esta semana.

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Os **determinantes** son as palabras que van diante dos substantivos e que os concretan ou determinan. Poden funcionar como determinantes os **artigos**, os **demostrativos**, os **posesivos**, os **numerais** e os **indefinidos**.

O **artigo** anuncia a presenza dun substantivo e indica o xénero e o número que este ten. Pode ser **determinado** (*o, a, os, as*) ou **indeterminado** (*un, unha, uns, unhas*) e vai no mesmo xénero e no mesmo número ca o substantivo que acompaña.

Nome _____ Data _____

1 Le estas oracións e arrodea as contraccións que atopas nelas.

- Nestes primeiros meses da primavera dá gusto pasear polo prado.
- Dos catro irmáns, dous estudan música nesa academia de aí.
- Desta vez, para nalgunha tenda ao volver do traballo e compra o pan.
- Naquela casa vivía eu e, naqueloutra, meus avós.
- Nesta cidade non hai carril bici, pero noutras si.

2 Enche os ocros coas contraccións das palabras que se propoñen entre parénteses.

- Xoán sempre volve (en + o) _____ bus, pero (en + algunha) _____ ocasión fíxoo andando.
- (En + aquel) _____ tempo meus curmáns aínda vivían (en + este) _____ edificio.
- (De + esta) _____ vez ceamos aquí, pero para a próxima imos a (aquel + outro) _____ restaurante.
- Non me deas (de + esas) _____ mazás verdes nin (de + aquelas) _____ amarelas; dáme (de + aquelas + outras) _____ vermellas.
- Se Antón non está na casa, teremos que vir (en + outro) _____ momento para falarlle (de + iso) _____ que nos preguntou.

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

- As preposicións *de* e *en* contraen cos demostrativos *este, ese, aquel, iso...* e dan como resultado as contraccións **deste, dese, daquel, diso...**; **neste, nese...**
- As preposicións *de* e *en* contraen cos indefinidos *algún, algunha, algúns, algunhas* e con *outro, outra, outros, outras* e dan como resultado as contraccións **dalgún, dalgunha...**; **nalgún, nalgunha...**; **doutro, doutra...**; **noutro, noutra...**
- Os demostrativos *este, esta; ese, esa; aquel, aquela...* poden contraer cos indefinidos *outro, outra, outros, outras* e dar como resultado **estoutro, esoutro, aqueloutro, estoutra, esoutra...**

6

Os demostrativos e os posesivos

Nome _____ Data _____

1 Arrodea os demostrativos das seguintes oracións e clasifícaos segundo a distancia que expresan.

- Aqueles rapaces díxéronnos que ese autobús pasa polo centro.
- Collín na biblioteca eses libros e estes cómics.
- Non me valen nin esta pintura nin esa; preciso aquela máis clara.
- Este ano non nevou tanto... Lembras a nevada que caeu aquel ano que chegamos á vila?

Proximidade	Distancia media	Afastamento

2 Relaciona cada posesivo coa afirmación referida a el.

meus	•	• Pode referirse a un posuidor ou a varios.
vosa	•	• Indica que o posuidor é a persoa que escoita.
túas	•	• Indica que hai máis dun posuidor.
seu	•	• Indica que a persoa que fala posúe varias cousas.

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Os **demostrativos** identifican seres ou obxectos pola distancia á que se atopan, no espazo ou no tempo, con respecto á persoa que fala. Poden indicar **proximidade** (*este, esta...*), **distancia media** (*ese, esa...*) ou **afastamento** (*aquel, aquela...*). Cando acompañan os substantivos, os demostrativos van no mesmo xénero e no mesmo número ca eles.

Os **posesivos** expresan que un ser ou obxecto pertence a alguén a quen chamamos posuidor. A forma dos posesivos indícanos se o posuidor é unha persoa (*meu...*) ou se son varias (*voso...*), e infórmanos tamén de se o posuidor é a persoa que fala (*miña...*), a que escoita (*túa...*), ou alguén distinto de quen fala e escoita (*súa...*). Cando acompañan os substantivos, os posesivos van no mesmo xénero e no mesmo número ca eles. Nestes casos, adoitan ir precedidos do artigo.

Nome _____ Data _____

1 Volve escribir as oracións substituíndo os números por numerais cardinais ou ordinais.

- Tomaremos, de 1.º prato, sopa; de 2.º prato, peixe; e de sobremesa, amorodos.

_____

- A nai de Martiño ten 40 anos e esta é a 7.ª vez que participa no maratón.

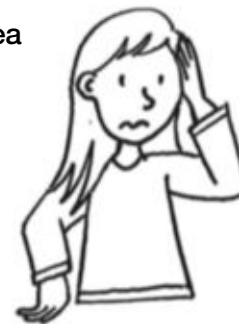
_____

- Ese monumento é de 1880, é dicir, construíuse no século XIX.

_____

2 Identifica os indefinidos que aparecen nas seguintes oracións. Despois, arrodea os que teñen flexión de xénero e de número e subliña os invariables.

- Como me doe algo a cabeza, calquera ruído me molesta.
- Algunhas persoas intentaron resolver a adiviña, pero ninguén acertou.
- Aínda que o luns trouxen moitos ovos, agora quedan poucos.

3 Completa as oracións con numerais ou indefinidos, seguindo o código. Fíxate na concordancia.

numeral cardinal

numeral ordinal

indefinido

- Na festa había _____ adultos, pero só _____ nenos.
- A ..... clasificada dedicoulle o premio a _____ as persoas que lle axudaran.
- Xa o intentou _____ veces, pero seguro que á ..... vai a vencida.

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Os **numerais** expresan cantidade ou orde de xeito preciso. Poden ser cardinais e ordinais.

Os numerais **cardinais** expresan cantidade exacta. Os numerais **ordinais** indican a posición dun ser ou obxecto dentro dun conxunto ordenado.

Os **indefinidos** expresan cantidade dun xeito inexacto ou identifican alguén de forma imprecisa. Algúns teñen flexión de xénero e / ou de número (*un, algún, pouco, moito...*); outros son invariables (*algo, calquera...*).

Nome _____ Data _____

1 **1** Risca en cada caso a palabra que non pertence ao grupo.

agudas	estrela • papel • inglés • calor • pantalón • anel
graves	libro • fácil • táboa • fariña • réptil • rabaño
esdrúxulas	tómbola • práctica • física • trevo • fórmula • típica

2 **2** Marca en cada caso o nome correcto do elemento representado.

 melon

 bolígrafo

 tobogán

 camara

 ambulancia

 melón

 bolígrafo

 tobogan

 cámara

 ambulancia

3 **3** Le as oracións e ponlles acento gráfico ás palabras destacadas que o precisen.

- Xoaquin colocou unha planta no **balcon** da casa.
- Vós **fostes** desde **Allariz** ata **Paris** en **bus**?
- O amigo de **Xelis** traballa nunha **fabrica** onde se recicla **plastico**.
- **Ramon** dixo que o **exame** de **matematicas** fora moi **facil**.

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

As palabras acentúanse graficamente de acordo coas seguintes normas:

- As **palabras agudas** son as que teñen a última sílaba tónica. Acentúanse graficamente cando son polisílabas e rematan en *vogal*, en *vogal* + *-n*, en *vogal* + *-s* ou en *vogal* + *-ns*.
- As **palabras graves** son as que teñen a penúltima sílaba tónica. Acentúanse graficamente cando rematan en consoante distinta de *-n* ou *-s*, ou en grupos consonánticos distintos de *-ns*. Tamén levan acento gráfico cando rematan en ditongo decrecente, seguido ou non de *-n* ou *-s*.
- As **palabras esdrúxulas** teñen a antepenúltima sílaba tónica. Levan acento gráfico sempre.

Nome _____ Data _____

1 Subliña as formas verbais que aparecen nestas oracións e clasifícaaas segundo a conxugación a que pertencen.

- Dixo que era a máis vella de catro irmáns.
- Este ano predín que nevará moito.
- O terremoto fixo que as paredes da casa agretasen.

1. ^a conxugación	2. ^a conxugación	3. ^a conxugación

2 Copia cada forma verbal separando a raíz das desinencias.

• abrín	▶ _____	• pensarei	▶ _____
• moveu	▶ _____	• caeron	▶ _____
• falaremos	▶ _____	• subín	▶ _____

3 Escribe o infinitivo dos verbos da actividade anterior.

• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Os **verbos** son palabras que expresan accións ou estados. O conxunto das formas dun verbo constitúe a súa **conxugación**. Para nomear un verbo utilízase o **infinitivo**, que acaba en **-ar** se o verbo é da 1.ª conxugación, en **-er** se é da 2.ª e en **-ir** se é da 3.^a

As formas verbais constan de **raíz** e **desinencias** e teñen **número** e **persoa**.

As formas non persoais do verbo son o **infinitivo**, o **xerundio** e o **participio**. Con todo, en galego existe a posibilidade de engadirlle ao infinitivo desinencias de número e persoa.

Nome _____ Data _____

1 Subliña o verbo de cada oración, di en que tempo está e pon a oración no tempo que se indica.

- Eu teño un can pequeno moi rebuldeiro. ▶ Tempo presente

futuro Eu terei un can pequeno moi rebuldeiro.

- Laura irá a un concerto de música clásica. ▶ _____

pasado _____

- Ti explicaches moi ben a lección. ▶ _____

presente _____

2 Relaciona. Que modo verbal utilizarías para expresar cada tipo de mensaxe?

unha orde afirmativa   un desexo   un feito real   unha posibilidade

INDICATIVO   SUBXUNTIVO   IMPERATIVO

3 Subliña a forma verbal de cada oración e indica en que modo está.

- Xoán viu a Aleixo. ▶ _____
- Oxalá chegue xa o verán! ▶ _____
- Luís, fai a cama! ▶ _____
- Mañá choverá bastante. ▶ _____

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

As formas verbais sitúan a acción nun **tempo** determinado (**pasado, presente** ou **futuro**), tomando como referencia o momento en que se fala.

O **modo** das formas verbais achega información sobre a actitude que adopta o falante con respecto a aquilo que expresa. Hai tres modos verbais: **indicativo, subxuntivo** e **imperativo**.

Nome _____ Data _____

1 Arrodea as comas e explica por que se utiliza este signo de puntuación en cada texto.

A

Martiño, chámame
cando chegues para
contarche as últimas
novidades no asunto
das actividades.
Unha aperta.

Antón

B

A miña tía Olaia ten
facilidade para os idiomas.
Xa sabe falar inglés,
grego, francés e italiano.
Agora está aprendendo
éuscaro.

C

Marta e Antón,
os meus veciños,
queren aprender alemán.
Por iso decidiron ir
pasar unha tempada
a Berlín.

A

_____

_____

B

_____

_____

C

_____

_____

2 Puntúa correctamente estas oracións colocando a coma onde sexa necesaria.

- Paio o amigo do meu fillo toca o tambor na banda da vila.
- Vai á carnizaría e compra coello zancos de polo e vitela.
- A Raúl e a Fina os meus curmáns gústanlles o tenis o baloncesto e o xadrez.
- Vicenta a mestra de Tomé gañou un concurso de literatura.
- Antón Xían Saleta e Minia van ao mesmo colexio desde cativos.

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Escríbese **coma** (,) nos seguintes casos:

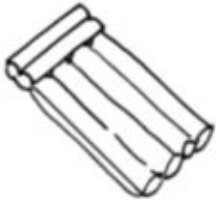
- Para separar os elementos dunha enumeración.
- Para facer unha aclaración no medio dunha oración.
- Para separar, nunha oración, o nome da persoa a quen nos diriximos.

Nome _____ Data _____

1 Arrodea o verbo que se axusta a cada definición.

• Somerxerse na auga completamente.	▶	escorregar	mergullarse
• Manterse na superficie dun líquido.	▶	flotar	fluír
• Desprazarse ou deixarse ir por unha superficie.	▶	aboiar	escorregar
• Deixarse caer con forza.	▶	afundirse	lanzarse

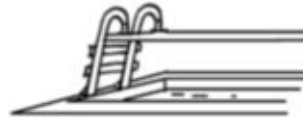
2 Escolle e copia a palabra correcta.

Colchón
ou boia?

Socorrista
ou monitor?

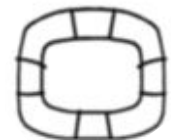
Tobogán
ou trampolín?

Socorrista
ou monitor?

3 Relaciona e escribe palabras compostas.

salva •	• gotas	▶ _____
alto •	• rollas	▶ _____
conta •	• vidas	▶ _____
saca •	• falante	▶ _____

4 Resolve a adiviña e obterás unha palabra composta que nomea un obxecto moi empregado no verán.

Nas praias e nas piscinas
do sol heivos protexer;
en calquera parque acuático
tamén me poderedes ver.

Son o _____

Nome _____ Data _____

1 Risca os cinco elementos que non se relacionan co centro comercial.

barbaría

biblioteca

tenda de roupa

autoestrada

zoolóxico

supermercado

concello

cafetería

escola

garaxe

zapataría

xoiaría

2 Completa as oracións coas palabras axeitadas.

escaparate cheo rechamante apetitosos barata ofertas

- Este supermercado sempre está _____
porque fan boas _____.

- Nesta tenda, a roupa é _____,
pero moi _____ para
o meu gusto.

- No _____ desta pastelería sempre hai
uns doces moi _____.

3 Forma palabras cun significado oposto ao dos seguintes termos utilizando os prefixos *in-*, *im-* e *des-*.

• posible ► _____

• facer ► _____

• par ► _____

• montar ► _____

• tapar ► _____

• móbil ► _____

• puro ► _____

• pintar ► _____

Nome _____ Data _____

1 Escribe os dous puntos onde corresponda e indica se introducen unha enumeración anunciada ou unha cita exacta.

- Cando chegou, díxolle «Por que non viñeches onte?». ▶ _____
- Mercarei algunhas cousas peixe, carne, froita e verduras. ▶ _____
- Cando deron as once, a mestra dixo «Todos ao patio!». ▶ _____
- Virán cear uns amigos Brais, Catuxa, Alberte e Anxo. ▶ _____

2 Escribe unha enumeración a partir da seguinte lista, anunciándoa previamente. Emprega os dous puntos e a coma cando sexa necesario.

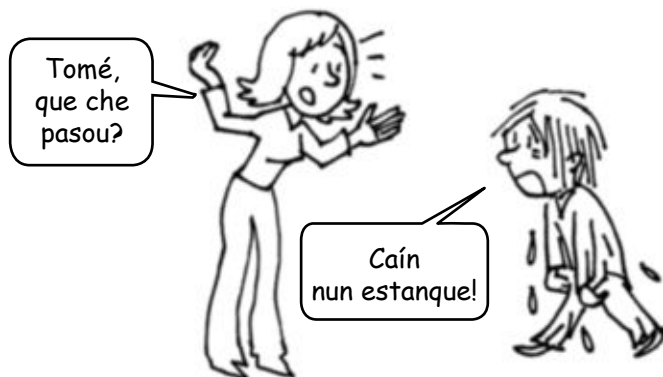
PASTEL DE MAZÁ

Ingredientes:

- mazás   - masa de follado
- manteiga   - marmelada

O pastel de mazá faise con estes _____
 _____
 _____

3 Escribe unha oración para explicar o que acontece nesta escena entre a nai e o fillo. Debes utilizar os dous puntos para introducir as palabras dos personaxes.

A nai preguntou _____
 _____
 e o fillo _____
 _____

REPASA ESTA INFORMACIÓN. Despois, corrixe as actividades anteriores.

Empréganse os **dous puntos (:)** nos seguintes casos:

- Para introducir unha enumeración que se anuncia.
- Antes de citar as palabras exactas que dixo unha persoa.
- Despois do saúdo das cartas.